

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

від 10.12.2015 № 76-рк/к

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ХАРКІВВОДОКАНАЛ»

вул. Шевченка, буд. 2, м. Харків, Харківська обл.,
61013

Про усунення причин виникнення
порушення законодавства про захист
економічної конкуренції та
умов, що йому сприяють

За результатами розгляду заяви від 16.09.2015 (вх. № 3818/О-276) фізичної особи [REDACTED] що мешкає за адресою: м. Харків, вул. Клапцова, [REDACTED] (надалі – Споживач) про порушення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" (надалі – КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ") законодавства про захист економічної конкуренції (надалі – Заява) встановлено наступне.

Зі змісту Заяви вбачається, що планова перевірка приладу обліку холодної води проведена КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" після спливу міжповірочного інтервалу, внаслідок чого з 1 травня 2015 року прилад обліку холодної води, встановлений за адресою Споживача, було знято з обліку, що призвело до нарахування за послуги водопостачання та водовідведення за нормами при наявності приладу обліку, що суперечить пункту 20 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (надалі – Правила надання послуг).

На офіційному Веб-сайті Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців <https://usr.minjust.gov.ua> (надалі – Веб-сайт), розпорядником якого є Міністерство юстиції України (ідентифікаційний код – 00015622, місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького, буд. 81-А, м. Київ, 01001), відображається загальнодоступна інформація, що є достовірною в силу статті 18 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців".

Відповідно до інформації, розміщеної на Веб-сайті, КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий рахунок та зареєстроване 18.05.1995 (номер запису: 1 480 120 0000 010649), ідентифікаційний код – 03361715, місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 2, м. Харків, Харківська обл., 61013). Основними видами діяльності КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" за КВЕД, є, зокрема:

- 36.00 Забір, очищення та постачання води;
- 37.00 Каналізація, відведення й очищення стічних вод.

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" є суб'єктом господарювання.

Абзацом дев'ятнадцятим статті 1 Закону України "Про питну воду та питне водопостачання" визначено, що централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд,

розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

Послугою централізованого водопостачання користуються споживачі (фізичні та юридичні особи), які мешкають та/або розташовані в межах м. Харкова.

В розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" послуга централізованого водопостачання є товаром.

Відповідно до статті 5 Закону України "Про природні монополії" ринок централізованого водопостачання перебуває у стані природної монополії.

Одним з видів діяльності КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" є надання послуг централізованого водопостачання. Отже, послуга централізованого водопостачання розглядається як товар, який не має замінників.

Централізоване водопостачання є послугою, яка не має замінників внаслідок технологічних особливостей конкуренції на зазначеному ринку відсутня.

Таким чином, товарними межами ринку є послуги централізованого водопостачання.

Рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 16.05.2012 № 286 "Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 23.12.1998 № 1407 "Про визначення виконавців послуг в житловому фонді міста"" виконавцем послуг з централізованого водопостачання визначено КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ".

Враховуючи зазначене, територіальними межами ринку є територія міста Харкова на якій розташовані мережі водопостачання, що перебувають у власності або користуванні КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ".

Внаслідок технологічних особливостей централізованого водопостачання, а також враховуючи, що цей ринок перебуває у стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку централізованого водопостачання в межах території міста Харкова на якій розташовані мережі водопостачання, що перебувають у його власності або користуванні.

Абзацом двадцятим статті 1 Закону України "Про питну воду та питне водопостачання" визначено, що централізоване водовідведення - господарська діяльність із відведення та очищення комунальних та інших стічних вод за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, трубопроводів, пов'язаних єдиним технологічним процесом.

Послугою централізованого водовідведення користуються споживачі (фізичні та юридичні особи), які мешкають та/або розташовані в межах м. Харкова.

В розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" послуга централізованого водовідведення є товаром.

Відповідно до статті 5 Закону України "Про природні монополії" ринок централізованого водовідведення перебуває у стані природної монополії.

Одним з видів діяльності КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" є надання послуг централізованого водовідведення. Отже, послуга централізованого водовідведення розглядається як товар, який не має замінників.

Таким чином, товарними межами ринку є послуги централізованого водовідведення.

Рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 16.05.2012 № 286 "Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 23.12.1998 № 1407 "Про визначення виконавців послуг в житловому фонді міста"" виконавцем послуг з централізованого водовідведення визначено КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ".

Враховуючи зазначене, територіальними межами ринку є територія м. Харкова, на якій розташовані мережі водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ". Внаслідок технологічних особливостей централізованого водовідведення, а також враховуючи, що цей ринок перебуває у стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

Враховуючи вищенаведене, КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку централізованого водовідведення в межах території міста Харкова в межах належних йому мереж.

Правові основи забезпечення єдності вимірювань в Україні визначає Закон України "Про метрологію та метрологічну діяльність", який регулює відносини у сфері метрологічної діяльності та спрямований на захист громадян і національної економіки від наслідків недостовірних результатів вимірювань.

Частиною третьою статті 28 цього Закону встановлено, що порядок подання фізичними особами, що не є суб'єктами підприємницької діяльності, - власниками засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань якими використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду) на періодичну повірку цих засобів та оплати за роботи, пов'язані з повіркою, встановлюється Кабінетом Міністрів України. Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) зазначених засобів вимірювальної техніки здійснюються за рахунок підприємств і організацій, які надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Відповідно до абзацу п'ятого пункту 5 Технічного регламенту щодо суттєвих вимог до засобів вимірювальної техніки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.2009 № 332, періодична повірка, встановлення, обслуговування та ремонт, зокрема демонтаж, транспортування, монтаж, засобів вимірювальної техніки проводяться за рахунок коштів підприємств, організацій та установ, які надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Відносини між споживачами та надавачами послуг централізованого водопостачання регулюються Правилами надання послуг.

Згідно з пунктом 9 Правил надання послуг, квартирна періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) квартирних засобів обліку проводяться за рахунок виконавця".

У підпункті 4 пункту 32 Правил надання послуг визначено, що виконавець зобов'язаний: "контролювати установлені міжповіркові інтервали, проводити періодичну повірку квартирних засобів обліку, їх обслуговування та ремонт, у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж" (підпункт 4).

Враховуючи наведене, аналіз нормативно-правової бази свідчить про обов'язок виконавця проводити періодичну повірку квартирних засобів обліку та контролювати міжповіркові інтервали.

За повідомленнями КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" чергова повірка приладу обліку мала бути здійснена з 1 січня по 31 березня 2015 року.

За інформацією, наданою Заявником, КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" не здійснило повірку приладу обліку та не вчинило будь яких дій для проведення такої повірки у встановлений строк, оскільки повідомлення про необхідність проведення повірки надіслано Споживачеві 29.05.2015, тобто через майже два місяці після спливу строку чергової повірки.

Крім цього за інформацією КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ", враховуючи що періодична повірка засобів обліку холодної води не виконана у передбачений строк, засіб обліку холодної води, встановлений за адресою Споживача, був знятий з обліку та з 1 травня 2015 розрахунки за послуги водопостачання та водовідведення проводились до його повірки згідно з затвердженими

тарифами та нормами водоспоживання та водовідведення з урахування кількості зареєстрованих осіб.

Бездіяльність КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» щодо нездійснення перевірки засобів обліку у встановлений строк призвела до нарахування оплати за послуги централізованого водопостачання та водовідведення відповідно до норм при наявності приладу обліку холодної води, що призвело до ущемлення інтересів Споживача.

Така бездіяльність КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" була б неможливою за умов зазнання ним значної конкуренції на ринках централізованого водопостачання та водовідведення, адже в такому випадку споживач мав би можливість обирати між кількома виконавцями, і, у разі ущемлення його інтересів, обрав би іншого виконавця.

У випадку ж відсутності конкуренції на відповідних ринках, і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання послуг централізованого водопостачання та водовідведення інакше, ніж у КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ", вищезазначена бездіяльність призвела до настання негативних для споживача наслідків.

Таким чином, бездіяльність КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ", яка полягає у нездійсненні періодичної перевірки приладу обліку холодної води у встановлений строк, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвела до ущемлення інтересів споживача, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринках централізованого водопостачання та водовідведення.

Із листа КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" від 19.10.2015 № 4278 вбачається, що наразі прилад обліку холодної води за адресою Споживача повірений та опломбований 09.08.2015, а також виконаний перерахунок нарахувань за послуги централізованого водопостачання та водовідведення за період з 01.05.2015 по 09.08.2015 відповідно до фактичних показань квартирного приладу обліку холодної води.

Тобто, вищевказане порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено.

Враховуючи викладене, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", частиною першою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» (ідентифікаційний код – 03361715) вжити заходи для усунення наслідків бездіяльності, яка полягає у не здійсненні періодичної перевірки приладу обліку холодної води у встановлений строк, та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвела до ущемлення інтересів споживача, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринках централізованого водопостачання та водовідведення, а також усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють.

Про виконання рекомендацій шляхом прийняття розпорядчого документу, яким посилити контроль за дотриманням працівниками КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» (ідентифікаційний код - 03361715) здійснення періодичної перевірки у

встановлений строк, повідомити територіальне відділення із наданням копій підтверджуючих документів в 10-ти денний строк з дня отримання цих рекомендацій.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Головуючий колегії

А.Г. Косолапов